

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Borsele
Postbus 1
4450 AA HEINKENSZAND

Heinkenszand, 11 februari 2019

Betreft: advies kwaliteitsteam nieuwe brandweerpost Heinkenszand

Geacht college,

In het kader van de zoektocht naar een nieuwe brandweerpost in Heinkenszand is een kwaliteitsteam in het leven geroepen. In lijn met de eerdere besprekingen, die hierover met uw college en de gemeenteraad zijn gevoerd, is onze opdracht eenduidig: ga op zoek naar de beste locatie voor een nieuwe brandweerpost in Heinkenszand vanuit het oogpunt van een toekomstbestendige brandweezorg. Deze opdracht hebben wij inmiddels afgerond. Hiermee doen wij u ons advies over de locatiekeuze toekomen. Voorafgaand hieraan gaan wij eerst in op de huidige samenstelling van het kwaliteitsteam, de aanleiding voor deze opdracht en het doorlopen proces.

Samenstelling kwaliteitsteam

Het kwaliteitsteam is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VRZ die deskundig zijn op het gebied van brandweezorg en vertegenwoordigers van en namens de gemeente die deskundig zijn op het gebied van ruimtelijk, strategisch, juridisch en financieel beleid. Het kwaliteitsteam is twee keer bijeen gekomen op 14 november 2018 en 12 december 2018 met een kleine wisseling in samenstelling. De projectleider van project maatwerk in Brandweezorg, de heer Maljaars, was 14 november verhinderd en is vervangen door de secretaris van project Maatwerk, de heer De Smit. Daarnaast was de heer Traas, de voorzitter van het kwaliteitsteam, op 12 december verhinderd. Zijn rol is waargenomen door de ambtelijke projectleider, mevrouw Valk. De heer L. van der Maas was 12 december afwezig omdat zijn functie inmiddels was overgenomen door de nieuwe clustercommandant, de heer K. van der Maas. Mevrouw Stallaert is op 12 december aan ons team toegevoegd om ons ondersteuning te bieden bij het besluitvormingsproces.

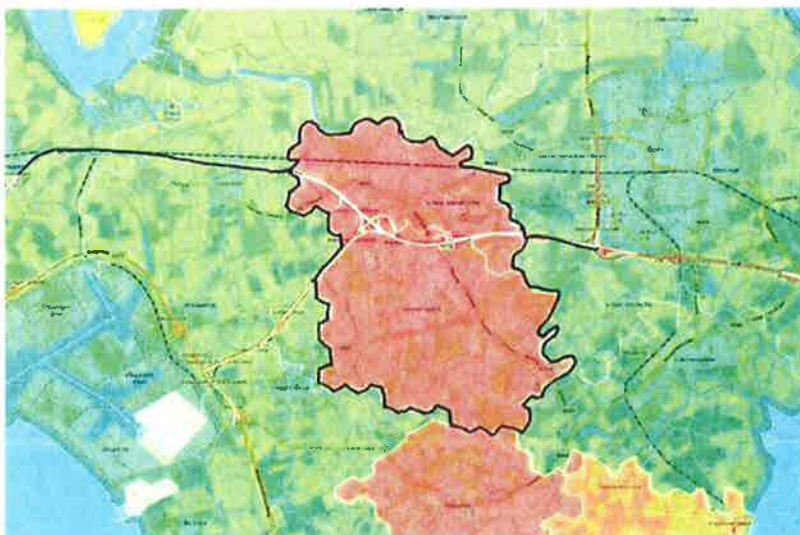
In het kwaliteitsteam hadden de volgende personen zitting:

- De heer F. Traas, directeur (voorzitter);
- Mevrouw M. Valk (secretaris), projectleider/juridisch beleidsmedewerker afdeling Grond en Economie;
- De heer J.H. Janssens, dorpsbouwmeester;
- De heer H. Droogh, stedenbouwkundige Rothuizen;
- De heer J. van Minnebruggen, landschapsarchitect Bosch Slabbers;
- Mevrouw A. Stallaert, strategisch beleidsadviseur van bureau Dietz;
- De heer R. Maljaars, projectleider van project Maatwerk in brandweezorg
- De heer C. Peeters, teamleider facilitair VRZ
- De heer L. van der Maas, voormalige clustercommandant Heinkenszand VRZ
- De heer K. van der Maas, nieuwe clustercommandant Heinkenszand VRZ
- De heer M. de Smit, secretaris van project Maatwerk in brandweezorg VRZ
- Mevrouw M. Heijdra, beleidsmedewerker afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling;
- De heer D. de Vries, technisch beleidsmedewerker wegen afdeling Woonomgeving;
- De heer M. de Jong, bouwinspecteur afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling;
- De heer B. Haver, bouwkundig beleidsmedewerker afdeling Buitendienst

Aanleiding

Heinkenszand heeft sinds jaar en dag een vrijwillige brandweer. De vrijwilligers komen uit (de directe omgeving van) het dorp, en zijn zeer actief in en voor de Borselse samenleving. Los van het feit dat een goede (dekking van) brandveiligheid van essentieel belang is voor de gemeenschap, is de Gemeente Borsele trots op dit korps. De gemeente Borsele is op zoek naar een nieuwe huisvesting voor de vrijwillige brandweer in Heinkenszand. De aanleiding hiervoor is meerledig:

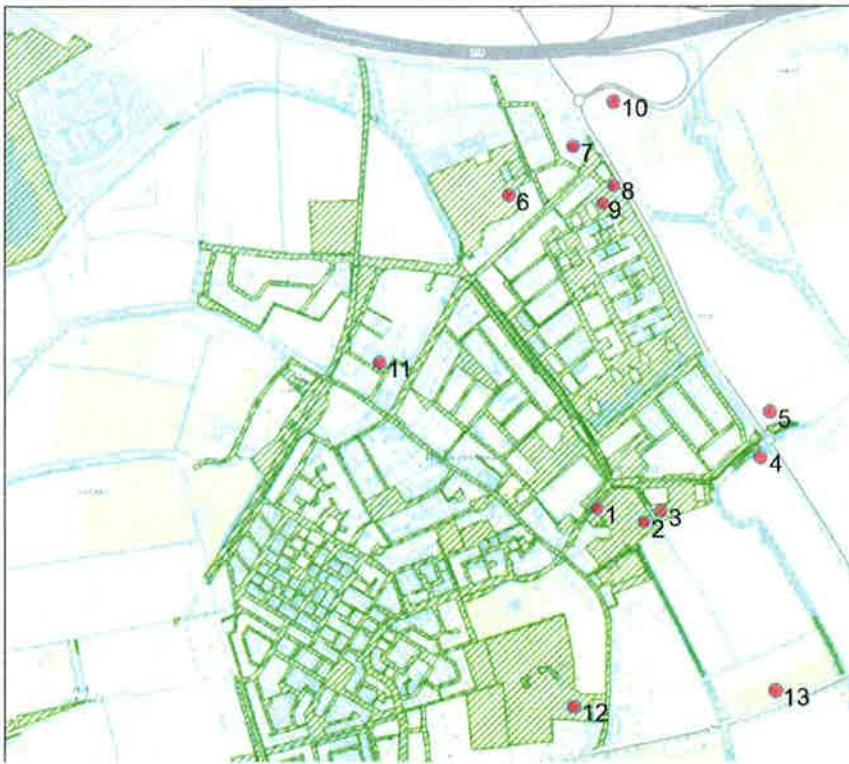
- Veiligheidsregio Zeeland heeft in 2016 het implementatieplan Maatwerk Brandweezorg vastgesteld, gericht op een toekomstbestendige brandweerorganisatie in Zeeland. Onderdeel van dit implementatieplan is de samenvoeging van een deel van het korps 's-Heer Arendskerke met het korps Heinkenszand. Een deel van het korps 's-Heer Arendskerke gaat op in Brandweerkorps Goes West, een deel zal t.z.t. worden samengevoegd in een nieuw te bouwen brandweerpost in Heinkenszand. Tot die tijd rijden de vrijwilligers uit 's-Heer Arendskerke nog met een aparte bus. Dit is suboptimaal, omdat zij niet kunnen worden ingedeeld als standaardbezetting voor de tankautospuut.
- De huidige brandweerpost, deels aan de Stenevate 6A en deels in het voormalige politiebureau Stenevate 8, is ongeschikt om de twee korpsen in samen te voegen, en voldoet ook niet langer aan de eisen die aan een moderne post mogen worden gesteld.
- Op de locatie van de huidige brandweerpost is de ontwikkeling van een supermarkt voorzien. Die nieuwe supermarkt betekent een versterking van het voorzieningenniveau in Heinkenszand. Met de opbrengst van deze locatie kan een aanzienlijk deel van de nieuw te bouwen post worden gefinancierd.
- Met een nieuwe post kan niet alleen worden ingespeeld op alle Arbo technische en operationele eisen die aan moderne brandweezorg mogen worden gesteld, maar het biedt ook de kans om een representatieve uitstraling te realiseren, die de trots van de Borselse gemeenschap op dit korps recht doet. Er is geen sprake van een volwaardig bemande brandweerkazerne die overdag en/of 's-nachts in gebruik is, het gaat hier om een post waar het materieel opgeslagen staat en waar de vrijwilligers zich verzamelen als zij worden opgeroepen voor een uitruk en waar zij gemiddeld één keer per week bij elkaar komen voor (theorie)instructie. Om dit onderscheid voor ogen te houden, hanteren wij consequent de term brandweerpost in plaats van brandweerkazerne.
- Ook moet het dekkinggebied (figuur 1) van de nieuwe brandweerpost Heinkenszand zo optimaal mogelijk bediend worden vanuit de locatie. De post Heinkenszand is verantwoordelijk voor de dekking richting de woonkernen Heinkenszand, 's-Heer Arendskerke, Nisse en omstreken. Daarnaast is de post Heinkenszand primair ook verantwoordelijk voor de dekking van de rijksweg A58, in westelijke richting tot en met de afslag Arnemuiden en in oostelijke richting tot en met de afslag Goes (Deltaweg).

Figuur 1 dekkinggebied

Proces

In dit proces zijn in totaal 13 locaties in Heinkenszand (figuur 2) onderzocht aan de hand van een onderzoek van de Veiligheidsregio Zeeland naar uitruktijden van deze locaties.

Figuur 2 onderzochte locaties

Op basis daarvan is een voorselectie gemaakt van 6 locaties die uit oogpunt van een toekomstbestendige brandweezorg in aanmerking komen voor verder onderzoek. Vervolgens hebben wij op 14 november 2018 een ruimtelijke verkenning verricht naar deze betreffende 6 locaties. De conclusie van deze bijeenkomst was dat wij de realisatie van een brandweerpost ruimtelijk en kwalitatief goed mogelijk achten op locatie 2 (achter gemeentehuis) en locatie 9 (hoek Guldenroedestraat/Hoefbladstraat). Daarbij hebben wij, vooral vanwege de betere opkomsttijden die hier kunnen worden gerealiseerd, een voorkeur voor locatie 9. De heer Van Minnebruggen van bureau Bosch Slabbers kreeg de opdracht om in overleg met de heer Droogh van bureau Rothuizen van beide locaties schetsvarianten (modellenstudie) te maken van de inpassing van de brandweerpost, met de nadruk op locatie 9.

Wij zijn opnieuw samen gekomen op 12 december 2018 om het tot dan toe doorlopen proces te evalueren en de modellenstudie te beoordelen zodat wij gefundeerd een keuze konden maken uit de twee overgebleven locaties. De modellenstudie toont aan dat een brandweerpost op onze voorkeurslocatie 9 goed mogelijk is. Daarnaast is onze conclusie op basis van het evaluatieproces dat de locatie 9 Guldenroedestraat/Hoefbladstraat op alle onderzochte aspecten het beste scoort.

Vervolgens hebben we besloten nog niet tot een definitief advies aan u over te gaan, maar eerst nog een tussenstap te maken, namelijk om de brandweervrijwilligers naar hun mening te vragen over het proces dat wij hadden doorlopen en hun voorkeur uit te laten spreken voor een van de twee locaties. Ook hebben wij besloten het draagvlak bij de direct-omwonenden te toetsen en te vragen mee te denken in de stedenbouwkundige uitwerking van de plannen. Door ruimte te bieden voor co-creatie wordt het draagvlak voor de te bouwen brandweerpost vergroot, zo meenden wij.

Op 18 december 2018 hebben we een bijeenkomst belegd met alle brandweervrijwilligers. Tijdens deze bijeenkomst hebben we de vrijwilligers bijgepraat over het proces, het programma van eisen voor de brandweerpost en de analyse van de 6 voorgestelde locaties. De vrijwilligers konden zich vinden in het proces, en met hen is afgesproken dat zij de feestdagen konden benutten om e.e.a. op hen in te laten werken. Op 20 december 2018 heeft de gemeenteraad een voortgangsrapportage ontvangen en is de raad vertrouwelijk bijgepraat over het proces.

Op 7 januari 2019 zijn de vrijwilligers in vergadering bijeen gekomen en hebben zij unaniem de voorkeur en steun uitgesproken voor de locatie die ook onze voorkeur heeft, de locatie op de hoek Guldenroedestraat-Hoefbladstraat.

Op 8 januari 2019 heeft een delegatie van het kwaliteitsteam samen met een aantal brandweervrijwilligers een appeltaart en uitnodigingsbrief voor een informatiebijeenkomst bezorgd bij de direct-aanwonenden van onze voorkeurslocatie. De gemeenteraad is hiervan vooraf op de hoogte gesteld. Op 9 januari 2018 is hierover een persbericht uitgegaan.

De informatiebijeenkomst met de direct-aanwonenden heeft op 22 januari 2019 plaatsgevonden in de brandweergarage aan de Stenevate 6A in Heinkenszand. De vrijwilligers en de dorpsraad van Heinkenszand waren hiervoor ook uitgenodigd. Wegens verhindering van burgemeester Gerben Dijksterhuis was wethouder Kees Weststrate hierbij aanwezig als locoburgemeester en als toevoerder namens het college van B&W. Mevrouw Stallaert heeft namens ons aan de direct-omwonenden toegelicht hoe wij tot de keuze van onze voorkeurslocatie zijn gekomen. De heer Van Minnebruggen van bureau Bosch Slabbers heeft 3D beelden getoond van hoe een brandweerpost er in onze ogen op de locatie uit zou kunnen zien.

De conclusie van de avond was dat er vanuit de buurt forse bezwaren zijn tegen de locatie, maar dat de direct-omwonenden wel met ons samen willen kijken naar de concrete invulling, mocht deze locatie toch doorgaan. Dit ook in het licht van de breder in de wijk levende problematiek met betrekking tot verkeersveiligheid, parkeren, geluid etc.

Op 24 januari 2019 zijn de raadsleden informeel bijgepraat over de uitkomst van de informatieavond. Op 31 januari 2019 hebben enkele raadsleden gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zich in de achterliggende materie te verdiepen. Vervolgens vond 's-avonds een raadsledensprekbeurt plaats, waarbij door de omwonenden een reactienotitie is overhandigd aan de fractieleden van de gemeenteraad.

De conclusie van deze reactienotitie is dat het proces dat wij hebben doorlopen om te komen tot een nieuwe locatie voor een brandweerpost niet juist hebben uitgevoerd en dat er onjuiste/onvolledige selectiecriteria zijn toegepast. U heeft inmiddels kennisgenomen van de inhoud van deze reactie. In de bijlagen bij dit advies (incl. Q&A), is ten aanzien van al deze punten een antwoord geformuleerd.

Advies Kwaliteitsteam

Complexe opgave

Snel bij een brand of een incident komen en de brand bestrijden of hulp verlenen, dat is in essentie de taak van de brandweer. Burgers ontlenen hun gevoel van (brand)veiligheid aan de wetenschap dat de brandweer snel aanwezig is als dat nodig is. Deze zogenaamde opkomsttijd van de brandweer is daarmee de belangrijkste factor bij het zoeken naar een geschikte locatie voor een nieuwe brandweerpost. Ruimtelijke inpasbaarheid, stedenbouwkundige en sociaal-maatschappelijke principes, grondpositie/-kosten en draagvlak zijn vanzelfsprekend van belang, maar zijn in dit keuzeproces omwille van het algemeen belang van een goede brandweezorg in eerste instantie ondergeschikt gemaakt aan een snelle aanrij- en uitruktijd en een centrale ligging in het dekkingsgebied.

De brandweer moet zich houden aan de wettelijke normtijden die de wetgever in het Besluit Veiligheidsregio heeft vastgesteld. Omdat het opstellen van een dekkingsplan maatwerk is en het niet altijd mogelijk is om overal deze normen te halen, biedt het Besluit Veiligheidsregio de mogelijkheid tot het bestuurlijk gemotiveerd afwijken. Landelijk worden strengere criteria gehanteerd dan in Zeeland. Helaas zijn deze normen in een uitgestrekt en dunbevolkt gebied als het onze niet haalbaar. Het Algemeen Bestuur van de VRZ acht 10 minuten voor de dorpskernen en 12 minuten voor het buitengebied de bovengrens voor goede brandweezorg in Zeeland. Het streven moet zijn om de locatie voor de nieuwe brandweerpost strategisch zodanig te bepalen dat de opkomsttijden die de VRZ heeft vastgesteld, minimaal gehaald worden.

Zoals gezegd spelen naast de wettelijke opkomsttijden ook andere factoren in meer of mindere mate een rol. Zo is voor een brandweerpost een ruime kavel van minimaal 1000 m² nodig om het functionele programma van eisen in te kunnen passen. Uitgangspunt is de bouw van een brandweerpost met twee uitrukdeuren met de optie van een uitbreidingsmogelijkheid naar drie deuren. Een nieuwe post wordt standaard uitgevoerd met twee uitrukdeuren. Daarnaast doet de VRZ momenteel Zeeuws breed onderzoek naar alle bluswatervoorzieningen. Het zou noodzakelijk kunnen zijn om extra waterwagens te stallen in de regio, indien er onvoldoende bluswatervoorzieningen in Zeeland zijn. Dit betekent dat de post Heinkenszand in aanmerking kan komen voor stalling van een waterwagen die voor de gemeente Borsele of regionaal wordt ingezet. Vanwege de centrale ligging van Heinkenszand in de regio is de kans hierop reëel. Dit kan betekenen dat er eventueel een derde uitrukdeur nodig is.

Voorts brengt een brandweerpost een aantal uitdagingen met zich mee op het gebied van ruimtelijke inpassing. Ten eerste heeft een brandweerpost een aantal blinde gevels waarachter zich de voertuigen en materialen bevinden. Hoe kunnen deze blinde gevels ruimtelijk goed worden ingepast dan wel aantrekkelijk worden vormgegeven? Ten tweede is de positionering van een brandweerpost op de locatie in principe altijd terugliggend op de kavel. Dit is noodzakelijk om minimaal 15 meter opstel- en manoeuvreerruimte te creëren voor de brandweerauto. Ten derde is voor een brandweerkazerne veel opstel-, parkeer- en manoeuvreerruimte benodigd. Hoe kan het aanzienlijke oppervlak aan verharding goed ingebed worden in de omgeving?

Tevens dient een brandweerpost gesitueerd te worden op een locatie die goed en veilig bereikbaar is te voet, te fiets en met de auto en die goed en veilig te ontsluiten is voor een brandweerauto, bij voorkeur aan of in de buurt van een hoofdontsluitingsweg. Omgekeerd heeft het verkeer van en naar de post (inclusief het uitrukken) invloed op de omgeving. Dit geldt ook voor activiteiten die op het terrein plaatsvinden. Standaard heeft een post ruimte om op het terrein praktijktraining (blus oefeningen e.d.) te doen. Dit is een wens, maar geen eis. De vrijwilligers oefenen nu ook op de gemeentewerkplaats en op oefenlocaties en dat bevalt goed.

Tenslotte is het van belang dat de nieuwe brandweerpost de huidige en toekomstige vrijwilligers in staat stelt hun werk adequaat, betrokken en gemotiveerd te kunnen uitvoeren. De zichtbaarheid van de brandweerpost voor de samenleving en de uitstraling dat de samenleving trots is op haar brandweerkorps, spelen daarbij een belangrijke rol. Een brandweerpost die integraal onderdeel is van de samenleving draagt bij aan de (preventieve) taakvoering van de brandweer. Een mooie post die midden in de bebouwde omgeving staat en onderdeel is van de samenleving, speelt ook een belangrijke rol bij het werven van nieuwe vrijwilligers, want in de praktijk blijkt het steeds moeilijker om mensen te vinden die vrijwillig hun leven willen riskeren voor een ander, en bereid zijn in hun dagelijks (werk- en privé-) leven beschikbaarheidsdiensten te draaien. Daarbij willen we zorgen dat we onze gewaardeerde vrijwilligers zo lang mogelijk vasthouden; het opleiden van vrijwilligers tot volledig geschoolde brandweelieden is een kostbaar en tijdrovend proces.

Bij de locatieafweging van de brandweerpost dient primair gekeken te worden naar de aanrij- en uitruktijden (immers elke seconde telt), maar secundair ook naar al deze aspecten die hierboven genoemd zijn. Aandacht en zorgvuldigheid qua ruimtelijke inpassing is gewenst. Kortom de zoektocht naar de beste locatie voor een nieuwe toekomstbestendige brandweerpost is een

complexe opgave die vraagt om het samenbrengen van deskundigen met een brede ervaring op het gebied van brandweerzorg en ruimtelijke vraagstukken. Dit is precies de reden waarom een kwaliteitsteam is ingesteld, dat met de uitkomsten van het onderzoek naar de opkomsttijden aan de slag gaat.

Voorkeurslocatie

De zoektocht naar een geschikte locatie is zo breed mogelijk ingezet. Veiligheidsregio Zeeland heeft de 13 locaties onderzocht op basis van opkomsttijden en dekkingseisen (spider). Vervolgens hebben wij de locaties op verschillende criteria onderzocht, zoals de verkeerssituatie in de praktijk, de inpasbaarheid van het Programma van Eisen, de ruimtelijke kwaliteit, planologische- en milieuhygiënische inpasbaarheid, zichtbaarheid en aansprekendheid van de locatie, meerwaarde voor de vrijwilligers, de eigendomssituatie en de kosten van de betreffende kavels. Voor een volledig overzicht van onze analyse van de onderzochte locaties, verwijzen wij u naar het document "Locatiekeuze brandweerpost Heinkenszand" en het advies van de VRZ met geanonimiseerde gegevens van de spider d.d. 21 juni 2018.

Onze conclusie is dat locatie 9 hoek Guldenroedestraat/Hoefbladstraat op alle onderzoeksaspecten het beste scoort. De locatie is centraal gelegen in het dekkinggebied en is goed aan te rijden voor vrijwilligers uit Heinkenszand en 's-Heer Arendskerke. Verder is de brandweerpost goed ruimtelijk in te passen, heeft meer dan voldoende ruimte voor het programma van eisen, is goed zichtbaar voor de maatschappij en de grond is in eigendom van de gemeente. De locatie heeft twee minpunten, het is een dure locatie (grond en bouwkosten) en de omwonenden hebben bezwaar tegen de komst van een brandweerpost op deze locatie.

Aanbevelingen

Centrale ligging

De locatie ligt aan de rand van de wijk Over de Dijk, dichtbij een belangrijke uitvalsweg, de Drieweg. De locatie is toekomstbestendig, niet alleen in relatie tot de woonadressen van de vrijwilligers, maar ook in relatie tot het vrijwilligerspotentieel van de toekomst. Er is geen reden om te veronderstellen dat onze toekomstige vrijwilligers uit een ander deel van het gebied komen dan nu al het geval is. De locatie is centraal gelegen ten aanzien van de te blussen objecten en gunstig gelegen ten aanzien van de A58 zodat een snelle hulpverlening bij ongevallen is gegarandeerd.

Terecht wijzen de omwonenden op de verkeersdruk op de kruisingen met Clara's pad en in de wijk. Gedeeltelijk is dit reeds punt van aandacht bij de gemeente, zoals het rijgedrag in de wijk en de drukte op de kruising Drieweg/Clara's pad. Over dit laatste punt lopen besprekingen met de provincie. Door omwonenden zijn ook elementen aangedragen, zoals de parkeerdruk als gevolg van ongereguleerde carpool activiteiten in de Hoefbladstraat, geluidshinder van de Drieweg en te hard rijden op de Guldenroedestraat. Wij zijn van mening dat de verkeersdruk op de kruising met Clara's pad geen belemmering vormt voor de uitruk met de brandweerauto. Wel ziet de gemeente kansen om samen met de bewoners bij de stedenbouwkundige uitwerking van de locatie de punten van zorg te onderzoeken en de (verkeers)situatie zo mogelijk te verbeteren.

Ruimtelijke inpasbaarheid

Bij het stedenbouwkundige ontwerp van de wijk Over de Dijk is altijd uitgegaan van een markant gebouw op de hoek van de Guldenroedestraat-Hoefbladstraat, als overgang van een woonwijk naar andere (kantoor-/praktijk)functies en markering van de entree van de wijk. Een brandweerpost met een hoogwaardig ontwerp levert een positieve bijdrage aan de entree van deze wijk. We zien daartoe mogelijkheden; elders in het land zijn hiervan volop voorbeelden te vinden. Ook een goede landschappelijke inpassing draagt bij aan de gewenste kwaliteit op deze plek.

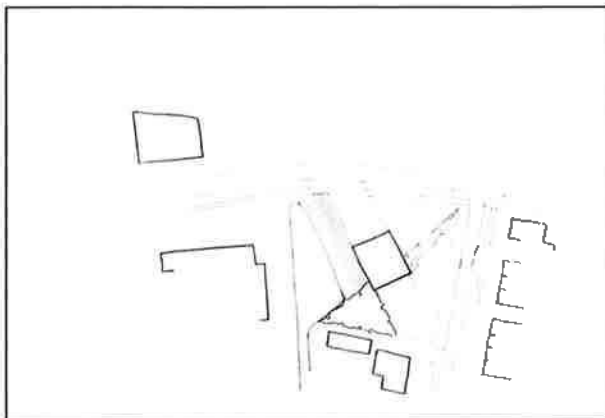
De oppervlakte van de kavel is ruim en biedt daardoor de mogelijkheid om tot een inpassing te komen die meerwaarde biedt voor de omgeving. Wij stellen voor om het inrichtingsplan samen met de omwonenden en vrijwilligers vorm te geven zodat aandacht kan worden besteed aan hun input, en er plussen voor de wijk kunnen worden gerealiseerd.

Ons inziens dienen in ieder geval de volgende aspecten meegenomen te worden bij het opstellen van een inrichtingsplan:

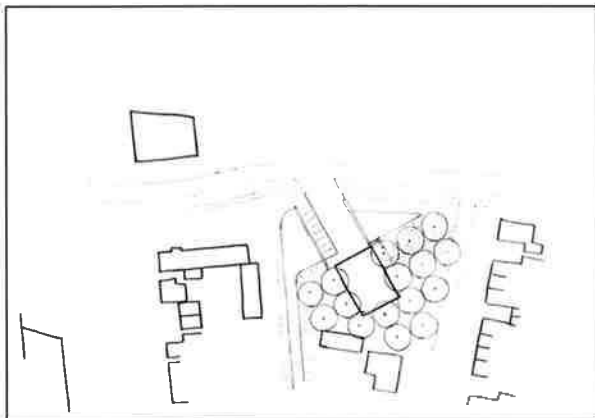
- Compact gebouw in een groene omgeving met een uitstraling die past bij de omgeving;
- Ontsluiting schuin op de Guldenroedestraat zo dicht mogelijk naar de kruising met het Clara's pad voor een goede, snelle en veilige uitruk van de brandweerauto;
- Creëren van een verkeersveilige situatie;
- Opstelplaats van 15 meter voor de brandweerauto;
- Voldoende parkeergelegenheid;
- Samenhangende groenstructuur-/inrichting;
- Voorstel voor beplantingssoorten en materialiseren van verharding;
- Bij voorkeur geen hoge hekwerken.

Stedenbouwkundige planvorming

Dit zou er in onze ogen als volgt uit kunnen zien:

Met achterzijde in een grondterp geschoven

Tussen bomen en een waterpartij

Wij stellen voor de nadere uitwerking van het stedenbouwkundig plan vorm te laten geven door ons kwaliteitsteam.

Gebouw

Als we een vergelijking maken met de post van Nieuwdorp met 2 bouwlagen en plat dak, maar dan met 3 roldeuren, dan gaat het globaal om een plattegrond van ± 15 meter bij ± 23 meter (345 m^2) en een hoogte van $\pm 6,5$ meter. Indien het pand in 1 bouwlaag wordt uitgevoerd is de hoogte minimaal $\pm 4,5$ meter, maar is de plattegrond minder compact. Dan komt er globaal nog $\pm 7 \times 15 = 105 \text{ m}^2$ op de begane grond bij. De ligging en de omgeving van de locatie vragen niet om een kant-en klaar gebouw, maar om een specifieke ontwerpogave en maatwerk onder begeleiding van een architect. De architect dient aansluiting te zoeken bij de omliggende bebouwing. Het gebouw moet een scharnierfunctie vervullen tussen de bebouwing met kantoor-/bedrijfsfunctie aan het Clara's Pad en de woningen in de wijk.

Daarbij is van belang dat alle functies zoals stalling van brandweervoertuigen en een dienstvoertuig, de verblijfsruimte, opslagruimte van materieel, stalling van aanhangwagens en fietsen, binnen één volume worden ondergebracht. Met een compact gebouw zonder aparte bijgebouwen en bergingen kan de ruimtelijke kwaliteit verder worden verbeterd. Om die reden zijn wij tevens van mening dat het niet wenselijk is om een post met twee deuren te bouwen en later een derde deur, bijgebouw en/of berging bij te bouwen. Dit heeft negatieve gevolgen voor de ruimtelijke kwaliteit. Gelet op de reële kans dat in de nieuwe post Heinkenszand een waterwagen gestald zal worden, verdient het aanbeveling direct een post met drie deuren te bouwen.

Uitgangspunt is een gebouw dat duurzaam is, zowel in materiaal- als energiegebruik. Wij gaan uit van een energie-neutraal gebouw met energiebesparende en energieopwekkende voorzieningen. Deze voorzieningen (bijvoorbeeld zonnepanelen, warmtepomp etc.) dienen integraal onderdeel uit

te maken van de ontwerpopgave. Wij stellen voor dat de architect van het gebouw de verdere planuitwerking te zijner tijd kortsluit met de dorpsbouwmeester.

Zichtbaarheid/preventie

Gelet op de preventieve werking en het behouden en werven van vrijwilligers is het van groot belang dat een brandweerpost zichtbaar is voor de samenleving. De locatie Guldenroedestraat-Hoefbladstraat stelt de gemeente in staat een brandweerpost te realiseren met een uitstraling die past bij de omgeving, en die laat zien dat we trots zijn op een vrijwillig brandweerkorps dat middenin de samenleving staat.

Hinder

De bewoners vrezen straks hinder te ondervinden van de brandweerpost, bijvoorbeeld in de vorm van geluid van sirenes, onderhoud van brandweervoertuigen, draaiende motoren, lichthinder etc. De Handreiking bedrijven en milieuzonering (VNG) classificeert een (volwaardige) brandweerkazerne onder milieucategorie 3.1. Daarbij past een richtafstand van 50 meter tot de gevel van een woning. Dit zijn echter richtwaarden; er is ruimte voor maatwerk. In het kader van de planologische procedure zal gericht akoestisch onderzoek uitgevoerd worden. Aangezien het hier om een brandweerpost gaat die niet bemand is en alleen in gebruik is rond een uitruk en gemiddeld één keer per week voor instructie, verwachten we qua milieuaafstand geen probleem. Oefenen gebeurt op de gemeentewerkplaats of op oefenlocaties. We denken dat dit haalbaar is; ook elders in Zeeland bleek dat planologisch en milieutechnisch haalbaar. In Zeeland is een brandweerpost in een woonwijk eerder regel dan uitzondering en de ervaringen zijn positief.

Kosten

Alle locaties brengen kosten met zich mee, is het niet in de vorm van grondkosten, dan wel in de vorm van technische, waterbouwkundige of verkeerskundige ingrepen. Daarbij zijn de voorlopige kostenramingen, zoals eerder aan de gemeenteraad gepresenteerd, uitgangspunt. Naast kosten zijn ook maatschappelijke opbrengsten relevant. Zo draagt een zichtlocatie bij aan de preventietaak van de brandweer en aan de werving van nieuwe vrijwilligers. Dat is niet in geld uit te drukken.

Vanzelfsprekend is het van belang zuinig om te gaan met belastinggeld en speelt betaalbaarheid een rol, maar de locatiekeuze moet primair worden gebaseerd op brandveiligheid in de breedste zin van het woord.

Keuzeproces, draagvlak en participatie

Vanzelfsprekend hebben ook wij kennis genomen van de reacties uit de buurt. Deze laten ons, en de brandweervrijwilligers, niet onberoerd, en versterken onze wens om samen met de omwonenden tot een goede inpassing te komen waarbij we ook plussen voor de buurt kunnen realiseren.

Tegelijkertijd beseffen wij dat soortgelijke reacties ook op andere plekken in de woonkern te verwachten zouden zijn geweest. Juist daarom is het zaak om de locatiekeuze, op basis van een gedegen analyse, te doen vanuit het perspectief van het algemeen belang, en niet vanuit het perspectief van de belanghebbenden bij één van de locaties. NIMBY-discussies vertroebelen de bredere afwegingen die moeten worden gemaakt. De afwegingen die in het kader van de locatiekeuze zijn gemaakt zijn weergegeven in bijlage 1.

Wel vinden we dat we verantwoording verschuldigd zijn aan de omwonenden (en aan de bredere gemeenschap) over het keuzeproces dat is doorlopen. Zonder begrip geen draagvlak. En de bezwaren, die door de omwonenden geuit zijn, nemen we serieus. We willen bouwen aan een goede toekomstige relatie tussen vrijwilligers en de omgeving. Voor de uiteindelijke invulling van de gekozen locatie vinden we participatie dan ook essentieel. Om die reden worden de omwonenden betrokken bij de uitwerking, en willen we kijken hoe we met hun input kunnen komen tot een invulling die meerwaarde heeft voor de wijk. Een spoedige besluitvorming over de locatie kan helpen om het animo hiervoor te vergroten.

Conclusie

Het kwaliteitsteam adviseert de nieuwe brandweerpost Heinkenszand te realiseren op de hoek Guldenroedestraat-Hoefbladstraat en bij de verdere planuitwerking de aanbevelingen te volgen die in dit advies zijn gedaan.

Hoogachtend,
Namens het kwaliteitsteam,

F. Traas
Voorzitter

M. Valk
secretaris

Bijlagen

Bijlage 1 Locatiekeuze brandweerpost Heinkenszand

Bijlage 2 advies van de VRZ met geanonimiseerde gegevens van de spider d.d. 21 juni 2018

Bijlage 3 overzicht van de 6 locaties die onderzocht zijn

Bijlage 4 verslag kwaliteitsteam d.d. 14 november 2018

Bijlage 5 verslag kwaliteitsteam d.d. 12 december 2018

Bijlage 6 modellenstudie Bosch Slabbers d.d. 29 november 2018

Bijlage 7 modellenstudie Bosch Slabbers met 3D beelden d.d. 22 januari 2019